

ת"פ 31566/08/13 - מדינת ישראל נגד עוז פלח - נוכח

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 31566-08-13 מדינת ישראל נ' פלח

בפני בעניין: כב' השופטת גלית ציגלר
מדינת ישראל - ע"י עו"ד ואסים בדר

המאשימה

נגד

עוז פלח - נוכח - עו"ד רועי לנג

הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של העסקת תושב זר שלא כדין לפי סעיף 12 א (ב) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב - 1952, וזאת בגין אירוע מיום 22.7.13, אז העסיק בעבודות שיפוצים תושב האזור שאינו רשאי לעבוד או לשהות בישראל.

2. לאחר ההודיה ובטרם הטיעונים לעונש, הופנה הנאשם לשירות המבחן אשר התבקש לבחון בין היתר את שאלת ההרשעה. מהתסקיר שהתקבל עלה כי הנאשם כבן 32, נשוי בשנית ואב לילדה מנישואיו הראשונים, עובד כשכיר בעסק של אשתו למתן שירותי תרגום, וזוהי הסתבכותו הראשונה עם החוק.

בתסקיר מתוארים בקצרה קורות חייו של הנאשם, ובין היתר השכלתו ושירותו הצבאי המלא כלוחם.

בשיחה עם קצין המבחן נטל הנאשם אחריות למעשיו, והסביר כי הסתפק בתשובתו החיובית של העובד הזר כי יש ברשותו את האישורים הדרושים לצורך העסקתו, ולא בדק את הדברים בעצמו, דבר שהוביל לביצוע העבירה. הנאשם תיאר בשיחה את חששו מפני הרשעה בדין, באופן שיפגע בתפיסתו כאדם שומר חוק, וכן תפגע יכולתו לקבל היתר ממשרד התמ"ת לתיווך עובדים זרים בתחום החקלאות, שכן בכוונתו להירשם כשותף בעסק שבו הוא מועסק, ולהרחיבו לתחום בו מבוקש ההיתר.

קצין המבחן התרשם כי הנאשם מבין את חומרת מעשיו, וכי מדובר אדם מתפקד שביצוע העבירה אינו מאפיין את מהלך חייו, ובהתחשב בנטילת האחריות על המעשה, בכך שמדובר בעבירה ראשונה ומשלא קיים סיכון של ממש להישנותה בעתיד - המליץ לבטל את ההרשעה ולהסתפק בהטלת צו של"צ בלבד.

3. ב"כ המאשימה טען כי מדובר בעבירה חמורה החותרת תחת ביטחון הציבור, וטמון בה סיכון העלול להוביל לטרור והרג של אזרחים חפים מפשע, ובנסיבות אלה יש להרשיע את הנאשם ולהטיל עליו עונש מאסר בפועל, ברף העליון של המתחם שנע בין חודשיים ועד מספר חודשי מאסר שניתן לרצותם בדרך

של עבודות שירות, מאסר מותנה, קנס והתחייבות להימנע מביצוע עבירות בעתיד.

מנגד טען הסנגור, כי יש מקום לבטל את ההרשעה ולאמץ את המלצת שירות המבחן, שכן מדובר באירוע נקודתי ובודד שנמצא ברף התחתון של המתחם שהציגה התביעה, כאשר הנאשם העסיק את העובד במשך 40 דקות בלבד. הסנגור הפנה לפסיקה המלמדת כי במקרים דומים נמנעו בתי המשפט מלהרשיע נאשמים בעבירה זו, והדגיש את הפגיעה האפשרית בעתידו המקצועי של הנאשם.

4. נקודת המוצא בענישה היא שמי שמבצע עבירה יש להרשיעו בדין, שכן הרשעה משקפת מסר לציבור ותורמת לתחושת עשיית הצדק ושוויוניות בין נאשמים.

בע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני ואח' דן בית המשפט בשאלה זו וקבע:

"משמתבקש בית-המשפט לשקול אימתי יחיל את הכלל המדבר בחובת הרשעה ומתי יחיל את החריג בדבר הימנעות מהרשעה, נדרש איזון שיקולים המעמיד את האינטרס הציבורי אל מול נסיבותיו האינדיווידואליות של הנאשם. בראייה כוללת, נשקל מן הצד האחד הצורך במיצוי של ההליך הפלילי בדרך של הרשעת העבריין כדי להשיג בכך, בין היתר, את גורם ההרתעה והאכיפה השוויונית של החוק. שיקול ציבורי זה פועל במשנה תוקף ככל שחומרת העבירה גדולה יותר, והנזקים לפרט ולציבור מביצועה גוברים.

כנגד השיקול הציבורי נשקל עניינו של הפרט הנאשם, ובמסגרת זו נבחנים נתונים שונים הנוגעים אליו, וביניהם - טיב העבירה שעבר וחומרתה, עברו הפלילי, גילו, מצב בריאותו והנזק הצפוי לו מהרשעה. באשר לנאשמים בגירים, במאזן השיקולים האמור גובר בדרך-כלל השיקול הציבורי, ורק נסיבות מיוחדות, חריגות ויוצאות-דופן ביותר תצדקנה סטייה מחובת מיצוי הדין בדרך הרשעת העבריין, וזאת, לרוב, כאשר עלול להיווצר יחס בלתי סביר בין הנזק הצפוי מהרשעה בדין לבין חומרתה של העבירה והנזק הצפוי לעבריין מההרשעה" (לענין זה ראה גם: ע"פ 2083/96 כתב נ' מ"י ; ת"פ (ת"א) 40332/05; ע"פ 9893 מ"י נ' אלון לאופר; ע"פ ג 58826-03-14 מ"י נ' פורדה (26.6.14) והפסיקה המאוזכרת בהם).

5. לאחר ששקלתי את כלל הנסיבות הקשורות בטיב המעשה ואת האמור בתסקיר שירות המבחן והמלצתו, אינני סבורה כי מתקיימות בנאשם הנסיבות המצדיקות חריגה מהכלל ואי הרשעה.

הנאשם העסיק עובד זר בביתו ללא שהוצג בפניו אישור עבודה כדין, כאשר חזקה עליו שהיה מודע לאחריות הציבורית וההשלכות הבטחוניות העלולות להיגרם כתוצאה מהעסקת עובד ללא אישור כדין. באשר לטענת הנאשם כי בעקבות ההרשעה ימנע ממנו לפתח עסק בו הוא מתכוון להירשם כשותף - הרי שלא הובאו כל מסמכים התומכים בכך, למעט תעודת עוסק מורשה, שאין בה כל אינדקציה לפגיעה הנטענת בעתידו המקצועי של הנאשם. עפ"י הפסיקה הימנעות מהרשעה שמורה למקרים מיוחדים בלבד, בהם שוכנע בית המשפט כי הפגיעה הקשה שתגרם לנאשם בגין ההרשעה אינה שקולה לתועלת הציבורית שזו תניב, כאשר אין להדרש לאפשרויות תיאורטיות על נזק כלשהו בעתיד, שאין לדעת אם אכן יתממש (רע"פ 9118/12 פריגין נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים)).

לפיכך, לא מצאתי כי יש לבטל את הרשעתו של הנאשם.

אציין, כי עיינתי בפסקי הדין שהציג ב"כ הנאשם, ובהם מקרים שונים בהם העדיפו בתי המשפט שלא למצות את הדין ולא להרשיע נאשמים, אלא שכל מקרה נבחן לגופו ע"פ נסיבות המעשה והעושה, ולטעמי המעשה בו נקט הנאשם במקרה זה הינו חמור, והגם שישנן נסיבות הנזקפות לזכותו, כפי שאדרש להן בהמשך, אין בהן כדי להביא לתוצאה של אי הרשעה.

6. במקרה זה מדובר בהתנהגות פסולה של העסקת עובד זר, אשר חותרת תחת ריבונות ובטחון המדינה והחברה, כשבשורה ארוכה של פסקי דין הביעו בתי המשפט את דעתם על הגישה המחמירה שיש לנקוט כלפי מלינים ומעסיקים יותר מאשר כלפי השוהים עצמם, וזאת משום שאלו נמצאים בבחינת "חוטא ומחטיא". עוד נקבע בפסיקה, כי נוכח נפירות העבירה של העסקת עובדים זרים, וכחלק מהתופעה הרחבה של שהייה בלתי חוקית בגבולות הארץ, יש מקום לשקול הרתעת הרבים באמצעות החמרת הענישה (רע"פ 3173/09 פראג'ין נ' מ"י (5.5.09); רע"פ 5861/11 דניאל נ' מ"י (18.8.11)).

עוד עולה מהפסיקה, כי ישנה קשת רחבה של עונשים בגין עבירת העסקה שלא כדון, החל מעונשים צופי פני עתיד, דרך עונשי מאסר קצרים לריצוי בדרך של עבודות שירות, וכלה בעונשי מאסר של ממש. לצד זאת, ניתן לומר כי הגישה המרכזית של הענישה בעבירה זו מתייחסת למתחם עונש שנע בין מאסר על תנאי ועד מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות (ת"פ 15853-01-13 מ"י נ' טאהא ואח' (30.3.14); ת"פ 18323-03-13 מ"י נ' מוקטרן (16.6.14); ת"פ 12334-01-13 מ"י נ' נסראללה (21.8.14); עפ"ג 4640-03-11 מ"י נ' שוואהנה; עפ"ג 22838-05-10 חמד נ' מ"י (11.10.11)).

7. לצד האמור לעיל יש לבחון גם את השיקולים העומדים לזכותו של הנאשם.

הנאשם נעדר עבר פלילי וזוהי הסתבכותו הראשונה בפלילים, כשמהתסקיר עולה שמדובר באדם נורמטיבי ללא דפוסי התנהגות עבריינים, והוא תרם בעברו למדינה כלוחם - שוטר מג"ב, ואף הוצגה בפני תעודה המעידה על שירות מלא.

הנאשם הודה במעשה, נטל עליו אחריות מלאה, ואין ספק שהודייתו חסכה זמן ציבורי יקר ושמיעת עדויות. בשיחה עם קצין המבחן גילה הנאשם הבנה לפסול שנפל במעשיו, והסביר כי זו הפעם היחידה שביצע את העבירה, והוא חזר על הדברים גם בעת הטיעונים לעונש וביקש להתחשב בו, וניתן היה להתרשם כי הוא אכן מודע למשמעות ההליך שהתנהל.

8. כשאני שוקלת את כלל הנסיבות שציינתי, כשמצד אחד הענישה הנדרשת בגין העבירה שאין להקל ראש בחומריתה, ומנגד כל הנימוקים הנזקפים לזכותו של הנאשם, אני גוזרת עליו את העונשים הבאים:

א. 4 חודשי מאסר על תנאי לתקופה של 3 שנים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור את העבירה בה הורשע, או כל עבירה עפ"י חוק הכניסה לישראל.

ג. קנס בסך 3,500 ₪, אשר ישולם בשלושה תשלומים, שווים ורצופים החל מיום 6.1.15 ובכל 6

לכל חודש שלאחריו. לא ישולם הקנס או שיעור ממנו, יעמוד מלוא הסכום לפרעון, והנאשם ירצה 30 ימי מאסר תמורתו.

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתן היום, ט' טבת תשע"ה, 31 דצמבר 2014, בנוכחות הצדדים.